

УЛГЮЛЮ АГЬЮ - ЖАМИЯТНЫ КҮАТТЫ КЮРЧЮСЮ

Татлилике, татывлукъда 50 йыл

Шихав КЪАЙИРБЕКОВ

Къарабудагъент юртда къайсы девюрде де оъзлени турушу, ортакъ загъматда улгюлю гъаракаты, ата юртуну къысматына, ону масъалаларына жаны авруп, аслам къошум этип яшагъан, буссағатта да съмур спореген тухумлар аз болмагъан. Шагъманаевлени тухуму да шолайлардан гъисапланга гелген, оларны наслуплары буссағатта да халкъ хозяйствону гъэр тюрлю тармакътарында къайратлы, намуслу койдие сыйлы мердешлени инамлы койдие узата яшайлар.

Абдулмуслим Жалалович Шагъманаев аталаң сыйлы мердешлери инамлы койдие узатып, дамга тийме къоймай ишлеп гелип, тухумын ёл гөрситетисюю гысында яшавун узатып түрагъан вакиши.

А.Шагъманаев 1938-нчи йылны декабр айыны башында Къарабудагъент юртда сабанчыны ағылжынде түвъян. Гиччи заманындан тутуп охума, билле гъасирет остан. Школағын барынча Абдулмуслим Жалалович гъарпланды биле, охума бажара болганды.

Оъзиону яш Ыллары, школагъа охума барыган кую гъакъда булатай хабарлайды.

-Эртенилер анам гъайванланы түвърга чыгъарында артына тағызылып мен де бара эдим. О заман школа биз түрагъан уйлени ютуғунда эди. Бир гезик школагъа барынан яшлага түштүп мен де кластьырып олтурдым. Шо вакыты мен бириктюгичи эдим, мұаллим гиччи яш дарсда не дет мен мени кыргыз чыгарды. Башымны да салланыпты, пашман койдие уйге бардым. Анам мени гъалымны тыйис этип: «Не болған, неге пашмансан?» деген сорады. Мен анама школагъа барындан мұаллим мени чыгарынаны айтдым. Бир гезик анам гъайванланы түвърга чыгарынан арты булат мен де бара эдим. Школаны түзөнен етишгендеге анам гъайванланы түвърга къошуп, мени школагъа алып гиди. Анам школаны завучу Нормагъамматы: «Хары, шуну школагъа ал, гъарлапыны биле, газетде язылған заттана охума бажара!» - деген күртлесүни бетине соралып кырады. Нормагъаммат Муратов анам айттъан сәзлени тергемел мұраттада стопун үстүндеги газетни алыш: «Шуну оху!», дегендерди. Мен бир де тирелмей охудум. бирдеги сатырын гөрседи, ону да охудум. Башымны да сыйдан класны екинчи сыйрасындағы бириңи партада олтурдым. «Мұна сени ерин, тангалдан башшап охума гел!», дегенин бир де унутма болмайман.

А.Шагъманаев 1956-нчи йыл шокланы яхшы къыматтагы битирде ва охувун оху ожакъда узатма токташа. Шо мурат булан документлерин Дагыстан медицина институттада бера. Бу оху ожакъда охума тишиме сюенгелени санаву бир мінденде дөкьой, охума би 150 адамнын къабынде.

А.Шагъманаев булан медицина институттада охума тишиме документтерин берген күртлесүни Мальмин Гъажиев, Байсанат Абусуева, Жалалитдин Мурзаев ван башшалары болғанды. Абдулмуслим Шагъманаев оху оху ожакъда охума тишиме тарықтылық экзаменлерде яхшы къыматтар алға. Төй шо Ылларда оху ожакълағы аеки йыл зағмат стажы яда армияда күллукъ этип къайттынаның конкурсын ала болғанды. Шоллукъда, зағматты бағытты бар Жалалитдин Мурзаев ван армияда күллукъ этип къайттынаның конкурсын ала болғанды.

О заман ВЛКСМ-ни район комитетине машинында жағындағы охума тишиме тарықтылық экзаменлерде яхшы къыматтар алға. Төй шо Ылларда оху ожакълағы аеки йыл зағмат стажы яда армияда күллукъ этип къайттынаның конкурсын ала болғанды.

А.Шагъманаев медицина институттада охума тишиме болмайсан, сонг озге оху ожакъда охума тишиме болуп эди, тек шо заман эркәндашлары Абдулмуслим ван Шагъманай орта хас ожакъларда оху болғанды, ата-анаңа үчүн улларын бирче охутма харж якында авур болажағын гысында алып, А.Шагъманаев ожакъба көмек этиме

тоқташа. Гъар тюрлю күллукъланы коте. Озбөгер тапшырулған ишиң къаны-жаны булат котиң гъаракатте. Тек оху билим алма гъасирет Абдулмуслим Шагъманаев 1959-нчи йылда Орджоникидзе шағарда ерлешген

етилип Баканай Болатова сайланыды. Районнан бары да күртлесүни аялғаны-жаны булат котиң гъаракатте. Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өттөрмек учун баш агроном этип түбөре. Шо Ыллар ону гъаракаты булат 180 гектар майданында янгыз юзомлюктер орнатыла, юзимес кампанияны вактисинде көмекге гелген студенттеге турма обежихите күрүлдө.

А.Шагъманаев янгыз ата юртунда, анадаш совхозунда намуслу койдие ишлеп көймайтын, 1982-нчи йыл ону КПСС-ни район комитетини биоросуну къарары булат районда экономикасы бузук, артда къалыптын «Гели» совхозуны өт

“Яшланы бокъчасы”

Гүюрметли охувчулар! Бизин редакция “Ана тилде шиъру охув” деген проектте гёре иш юрютмеге башлагъан. Озыгюзюно телефонларыгъызынды сканер этеген къуралы булан шу суратланы мююшюндеги QR кодлары булан охувчулагъа къарамагъа боласыз.

МБДОУ Д/сад “Ясмина”

Айтывлар ва аталар сёзлери

- Сав гъакъыл еңгемейген балагъ болмас.
- Башда гъакъыл болмаса, эки аякъгъа гюч бола.
- Гъайгев ювукъдан гъакъыллы душман къолай.
- Гъакъыллы - тил булан, гъайгев - къол булан.
- Темтек терисин тас эттер.
- Гъайгев айтды - ағымакъ инанды.
- Ариев азар, къылышъ озар.
- Бир ташгъа уыч керен сюрюнген - гъайгев.
- Къурсагъы бек ойссе, башы аста ойсе.
- Гъакъыл яшда тюгюл - башда.
- Дели бийимес, бийисе, тынмас.
- Эки аяз бир тарақъ учун ябушгъан.

Минасы яхсайлы, Бийтемиров тухумдан, Боташда тувгъан, Къарабудагъентге эрге чыкъгъан Даниялова Айзагъа эсделик шиъру

Айзаг гетди... Боташланы, бийкеси, Тухум –тайпа, Яхсайлардан тамуру. Ата-ананы, баш авлети, эркеси Танг-Чолпандай, янып къалды абуру.

Айзаг гетди... Мутасимни «бошатып», Юргин де сёнген гюлге ошатып. Аврумайлы, яшмын болуп яшынды, Дос-къардашны, къайгылагъа къуршатып.

Айзаг гетди... айтма ала-саладан, Аякъ усттеде айрылмайлы ишинден. Айынармы, талчыкъ салгъан ярадан? Гююп къалса тухум-тайпа, ичинден.

Аз яшады, Айзаг асил яшады, Сав оымюю китаплагъа байланып. «Алгъасагъан, бир къонакъта ошады», Турса да ол, эл арада сыйланып.

Къарабудагъентте, «къонакъ болса да», Ата юртну аралыгъын узмеди. Гелив-гетив, турагъанъа янгырып, Сокъмагъына, къатнавну от ойсмеди.

«Къайгыланы Аллагъ тавгъа берген де, Тав увалып сонг, Адамъа берген-дей. Бу яшавну агълы-зарлы арбасы, Яхшыланы алда алма гелген»- дей.

Асил ойлюм, Айзавуму «сыйлагъан», Языв етип, Яратгъандан, Аллагъдан. Ойлашаман, балки ана жан берген, Ожагъыны алдын алма, балагъдан.

Ким буса да, чакъызы гетген, адамъа Гъассиликден отдан гёлек гилемен. Маслагъатгъа, артда къалгъан тухумгъа, Сабур эттер сёзлер тапма сюемен.

Адил Бийтемиров – Яхсай. Россия журналистлени ва язывчуланы члени

Тавуш чыкъса, «Гъалал адам тайгъан»-деп, Къолдан тюшген савут йимик сынаман. Чакъызы –эрте гетсе «Болгъур», айрокъ да, Инибизни гёмген йимик сынаман.

Къайгыланы болмай ювукъ-йырагъы, Къардаш -дос да, миллэтиң де не башгъа? Гюл гёңюлню сёңоп къала чырагъы, Айлангъан да бир азизинг, сынташгъа.

Айзаг гетди, болуп юрек парахат, Авлетлери амашлыкъыны ёлунда. Къурулмаса токтапт къала, тамсағат, Языв десенг, Яратгъанны къолун да.

Айтыв да бар: «Къонакъ гелсе къабургъа, Кёрдегилер, ёлдашлыкъдан сюоне». Айзаг «гёчоп», тик тавланы башына, «Къарап тура, алгъыш ёрап уюне».

«Къачма киү ёкъ кысымат тартгъан гъарзиден», Етмей къала алгъышлангъан, негет де. Сав оымюю бир касбугъа берилген, Айзавуму жаны ятар, Женнетде.

Газета основана в 1951г.
Учредители:
1. Администрация МР
“Карабудахкентский район”.
с. Карабудахкент,
2. Собрание депутатов МР
“Карабудахкентский район”.
Главный редактор
А.Г.Гаджиев

Дизайн и вёрстка:
М. Зайналова,
А. Юсупова.
Тел.\факс редакции:
(87232) 55-19-88,
+7 928-557-69-00
Издатель:
МУП редакция районной
газеты “Районну яшаву”
("Будни района")

Газета зарегистрирована
8 мая 2013 г. Управлением
Федеральной службы по надзору
в сфере связи, информационных
технологий и массовых коммуникаций
по РД и выдано свидетельство о
регистрации СМИ ПИ № ТУ 5 - 00252.
Адрес редакции и издателя:
РД, Карабудахкентский район,
с. Карабудахкент, ул. Гамзатова, 22

Къутлайбыз

Бу йыл майишик айны йигирма еттисинде Гъели орта мактапны гиччи класларыны муаллими, иш ёлдашыбыз, Арсланбекова Темем Бабатгажиевна ойзюю 50-йиллык юбилейн ойтгерди.

Юбилей булан къутлай туруп, Темем Бабатгажиевнагъа къатты савлукъ булан узакъ оймюр, билимли охувчулар ва ишинде устюнлюклер ёрайбыз.

Гъели орта мактапны колективи

Спорт

Къуватын гёрсетдилер

Нурбият АБДУЛЛАБЕКОВА

Дагыстанлы аркъан тартывчулар Россияны кубогунда ингде гючлю болуп чыкъды. Шо ярыш алдагъы гюнлерде Россияны Санкт-Петербург шағарында ойтгерилди. Ярышны гъасиллеринден ачыкъ болгъаны йимик, Дагыстанны аркъан тартывдан жыйым командасы 1-нчи ерге ес болгъан.

Эсгерилген команда Къарабудагъент району бузуну Губден юртундагъы яшланы ва яшёрюмлени спорт школасыны кочапларындан жыйылгъан. Олар бажарывлупулугъу, гючлюлюгъу булан ярышда ортакъчылыкъ этген ойзли командаланы арасында ойзлени гёрсетме бажаргъан. Командаланы умуми авурлугъу 720 килограмдан да артыкъ.

Россияны кубогуну ярышы таама этилген сонг, Дагыстанны шо командасы Россияны аркъан тартыв чемпионатында да ортакъчылыкъ этген ва ойзлени гъаракатчылыгъы, усталыгъы саялы гюмюш медаллар булан сав-

гъатлангъан.

Алдынлы ерни къазангъан команданы уюрлерины атлары булан таныш этейик: Магъаммат Айгумов, Магъамматэмин Идрисов, Магъамматкамил Эседдеров, Магъамматали Шанавазов, Омар Къурбанов, Будай Магъдиев, Арсен Элмурзаев, Магъамматнаби Халимбеков, Иманшапи Къабучиев.

Биз буланы етишген устюнлюгю булан къутлайбыз, гележекде дастьы да уллу ойрлюклер ёрайбыз.

СУРАТДА: Дагыстанны аркъан тартывчуларыны жыйым командасы.

Подписка – 2023

Уважаемые читатели районной газеты “Районну яшаву” (“Будни района”), началась подписка на первое полугодие 2023 года. В материалах газеты мы охватываем все стороны жизни населения: экономику, культуру, спорт, образование, здравоохранение и т.д.. И хотим, уважаемые читатели, чтобы вы всегда были с нами, поддержали нас и участвовали в создании нашей газеты. Наша газета – она и ваша газета, так как мы пишем о достижениях и недостатках нашего района. Поэтому мы просим вас прийти в редакцию районной газеты и сделать подписку на 2023 год.

Стоимость подписки:

Через редакцию:
на 6 мес. – 250 р.
на 1 год – 500 р.

Наши индексы:
на 6 мес. – 51362
на 1 год – 63300

Через почту:
на 6 мес. – 405,48 р.
на 1 год – 810,96 р.

Материалы не рецензируются и автору не возвращаются.

За достоверность информации ответственность несут авторы публикуемых материалов.

Газета напечатана в типографии “ИД “Дагестан”.

Адрес: г. Махачкала,
пр. Насрутдинова, 61

Время подписания в печать – 16 ч.00 м.
Подписано – 16 ч. 05 м.